

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΠΤΥΧΙΑΚΗ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ
“LIVE IN PRINT: ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ
ΚΑΙ ΎΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ”

ΆΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΛΟ
ΑΜ: 19674663

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΕΥ. ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

DIPLOMA/THESIS

BOOK DESIGN
“LIVE IN PRINT: MUSIC SUBCULTURES
AND PRINT COMMUNICATION”

ANNA MARIA MILO
REGISTRATION NUMBER: 19674663

SUPERVISOR: EV. XATZITHEODOROU

ATHENS, OCTOBER 2023

Εξεταστική επιτροπή:

Ευάγγελος Χατζηθεοδώρου
Αναπληρωτής Καθηγητής
ΠαΔΑ

Μυτιληναίου Σοφία
Επίκουρος Καθηγητής
ΠαΔΑ

Παπαδομανωλάκη Μαρία
Λέκτορας
ΠαΔΑ

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Άννα Μαρία Μίλο του Κριστάκ, με αριθμό μητρώου 19674116 φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Τμήματος Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας, δηλώνω υπεύθυνα ότι: «Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου»

Η Δηλούσα
Άννα Μαρία Μίλο

Επιβλέπων καθηγητής:
Ευ. Χατζηθεοδώρου

Περίληψη

Η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία είναι ο σχεδιασμός ενός βιβλίου με όνομα “LIVE IN PRINT: Μουσικές υποκουλτούρες μέσα από το έντυπο”, καθώς επίσης και σχεδιασμός συνοδευτικών προωθητικών εντύπων (αφίσσα, φυλλάδια και σελιδοδείκτες). Το βιβλίο αυτό βασίζεται σε μια έρευνα πάνω σε έντυπα που σχεδιάστηκαν από άτομα που ανήκαν σε ορισμένες μουσικές υποκουλτούρες, συγκεκριμένα της ψυχεδέλειας, του πανκ και του χιπ-χοπ. Όλες αυτές οι υποκουλτούρες διαφέρουν μεταξύ τους, όμως η καθεμία τους έχει μια ξεχωριστή αισθητική, που συναντάμε σε αφίσες, φυλλάδια και περιοδικά της εποχής. Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση της σχεδιαστικής αυτής αισθητικής και η ανάλυση της σημασίας της για κάθε μουσική υποκουλτούρα.

Λέξεις Κλειδιά

Σχεδιασμός βιβλίου, έντυπα, μουσική, υποκουλτούρα, έκφραση, αισθητική

Abstract

This thesis is the design of a book called “LIVE IN PRINT: Music subcultures and print communication”, as well as the design of additional promotional prints (poster, flyers and bookmarks). This book is based in a research about prints by members of music subcultures, specifically those of psychedelia, punk and hip-hop. All of these music subcultures are different from each other, but each one of them has a special aesthetic, that can be found in posters, flyers and magazines of each era. This paper aims in showcasing that specific aesthetic of design and the analysis of its importance for each music subculture.

Keywords

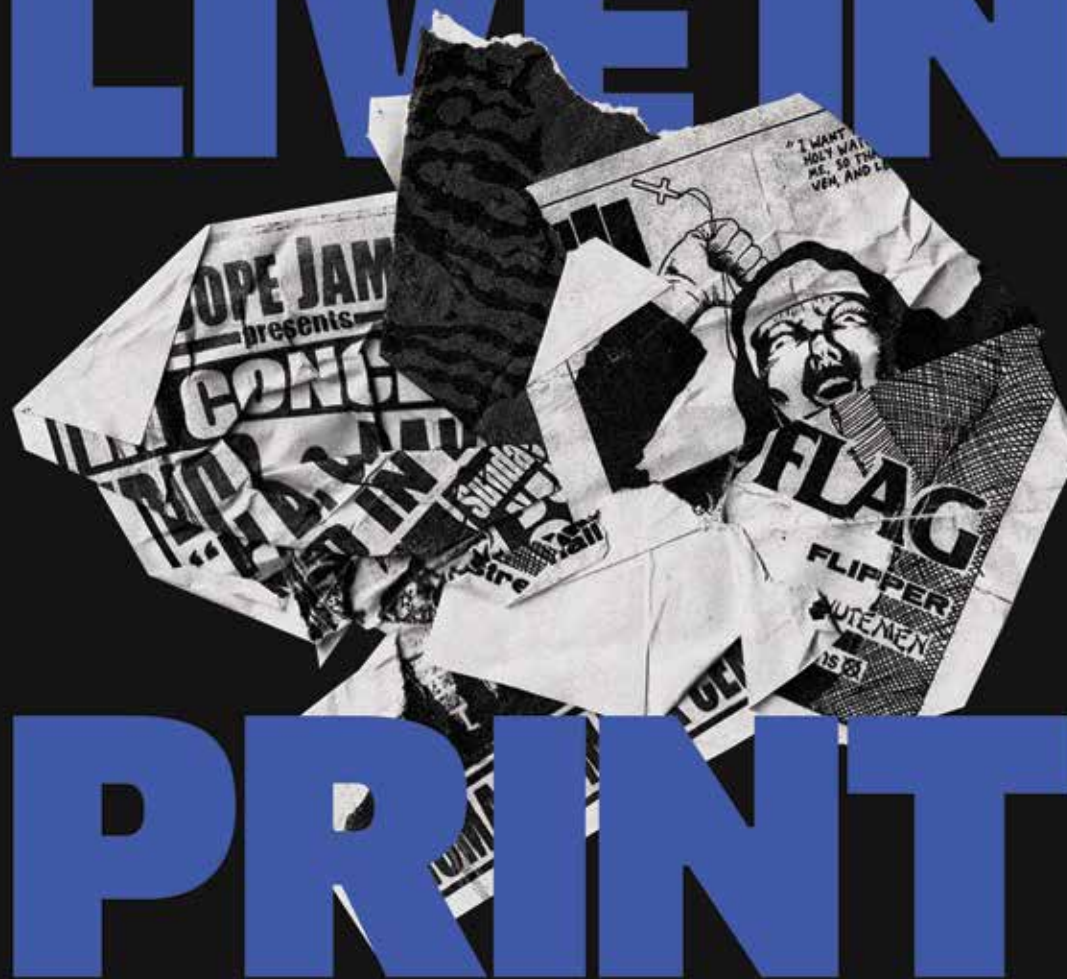
Book design, print, music, subcultures, expression, aesthetic

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1: Στόχος και θέμα εργασίας	7
1.1 Επιλογή θέματος και σχεδιαστικής εφαρμογής	
1.2 Πηγές έμπνευσης	
1.3 Περιεχόμενα βιβλίου	8
1.4 Επιλογή ονόματος	9
1.5 Επιλογή εκδοτικού οίκου	
Κεφάλαιο 2: Σχεδιαστική διαδικασία του βιβλίου	10
2.1 Διαστάσεις, χρώμα και γραμματοσειρές	
2.2 Εικόνες	
2.3 Εξώφυλλο	13
2.4 Βασική δομή σελίδων	14
2.5 Συνοδευτικές σελίδες	15
Κεφάλαιο 3: Συνοδευτικές προωθητικές εφαρμογές	17
3.1 Αφίσα A3	
3.2 Πολύπτυχο έντυπο A3	21
3.3 Μονόφυλλο 21x10	22
3.4 Σελιδοδείκτες	23
Κεφάλαιο 4: Mockups	21
Βιβλιογραφία	24

ANNA MIAO

LIVE IN

PRINT

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΜΕΤΕΧΙΜΙΟ

Κεφάλαιο 1: Στόχος και θέμα εργασίας

1.1 Επιλογή θέματος και σχεδιαστικής εφαρμογής

Η ιδέα πάνω στην οποία βασίζεται ολόκληρη η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι ο τρόπος με τον οποίο συνδέεται μία μουσική υποκουλτούρα με την εικόνα της, συγκεκριμένα στις έντυπες εφαρμογές της. Η μουσική έχει επηρεάσει σημαντικά τους ανθρώπους επί αιώνες και πολλές φορές είναι ένα ενοποιητικό στοιχείο που συνδέει μια ομάδα ανθρώπων, οι οποίοι μοιράζονται κοινά ενδιαφέροντα, τις ίδιες κοινωνικές απόψεις και τις ίδιες πολιτικές ανησυχίες, δηλαδή μια υποκουλτούρα. Όλες αυτές οι υποκουλτούρες διαφέρουν μεταξύ τους, όμως η καθεμία τους έχει μια ξεχωριστή αισθητική, που συναντάμε σε αφίσες, φυλλάδια και περιοδικά της εποχής. Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση της σχεδιαστικής αυτής αισθητικής και η ανάλυση της σημασίας της για κάθε μουσική υποκουλτούρα.

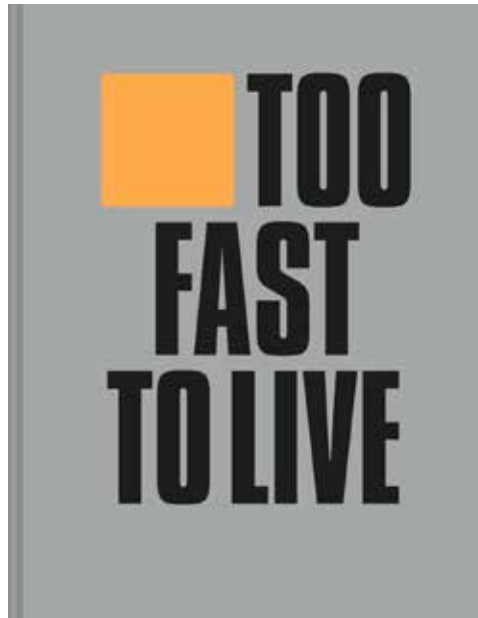
Μέσα από έρευνα πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, ανάλογες πληροφορίες και πλήθος εικόνων από έντυπα, που αναζήτησα και βρήκα, θεώρησα ότι ο καλύτερος τρόπος παρουσίασης και ανάδειξης τους ήταν ο σχεδιασμός ενός βιβλίου. Υπάρχουν πάρα πολλές μουσικές υποκουλτούρες που έχουν αποκτήσει το δικό τους ξεχωριστό οπτικό στυλ από διαφορετικές εποχές, τόπους και κοσμοθεωρίες και προκειμένου η εργασία αυτή να μην πάρει τεράστιες διαστάσεις, επέλεξα τρεις ενδεικτικές υποκουλτούρες, οι οποίες αναπτύχθηκαν σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα και είχαν ξεχωριστές τεχνικές και νοοτροπίες. Οι μουσικές αυτές υποκουλτούρες είναι εκείνες των χίπις και της ψυχεδέλειας, του πανκ και του hip-hop. Πρόκειται για τρεις τελείως διαφορετικές κουλτούρες, τόσο στον τρόπο σκέψης τους όσο και στην εικόνα τους και γιαυτό θεώρησα ότι θα δώσουν στο βιβλίο μία ποικιλία, που μέσα από την διαφορετικότητα τους, τονίζονται και τα ξεχωριστά τους χαρακτηριστικά.

Επίσης, επέλεξα η έρευνά μου να εστιάζει σε αφίσες, φυλλάδια και περιοδικά. Πέρα από την προσωπική μου επιθυμία να ασχοληθώ με αυτά τα είδη έντυπων εφαρμογών, ο λόγος που επέλεξα να μην συμπεριλάβω άλλα είδη, όπως για παράδειγμα εξώφυλλα από μουσικά άλμπουμ, ήταν γιατί θεώρησα ότι οι εικόνες από εξώφυλλα άλμπουμ είναι πιο διαδεδομένες και τις συναντάμε πολύ πιο συχνά, από ότι για παράδειγμα ένα αυτοσχέδιο πανκ φανζίν. Έτσι, θέλησα να εξειδικευτώ πάνω σε μια πιο συγκεκριμένη ομάδα εντύπων, κάνοντας το περιεχόμενο του βιβλίου ακόμη πιο ενδιαφέρον.

1.2 Πηγές έμπνευσης

Η έμπνευση πάνω σε αυτό το θέμα προέρχεται αρχικά από τα ίδια τα έντυπα που συνδέονται με την μουσική. Οι αφίσες, τα φυλλάδια και τα περιοδικά είναι εικόνες που βλέπουμε κυρίως στο διαδίκτυο και συχνά χτίζουν την εικόνα που έχουμε για μια συγκεκριμένη ομάδα ατόμων που σχετίζονται με μια ιδιαίτερη μουσική σκηνή και την εκπροσωπούν. Για παράδειγμα, τα γραφικά των Sex Pistols, ίσως του μεγαλύτερου πανκ συγκροτήματος, είναι άμεσα συνδεδεμένα με την εικόνα που έχουμε για ολόκληρη την πανκ σκηνή. Προσωπικά, αυτού του είδους εντύπων και σχεδιαστικών εφαρμογών με έχουν επηρεάσει πολύ στον τρόπο που η ίδια σχεδιάζω και αποτελούν εικόνες που έχω συλλέξει και προσθέσει στις ιδέες μου.

Επιπλέον, έχουν κυκλοφορήσει πολλά άλλα βιβλία με κοινό θέμα, κάποια από τα οποία γνώριζα πριν αποφασίσω να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο θέμα και άλλα που ανακάλυψα καθώς έκανα την έρευνα μου για τις πληροφορίες που χρειαζόμουν. Προφανώς, τα βιβλία αυτά με βοήθησαν στο να διαμορφώσω μια βασική ιδέα στον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετώπιζα την σχεδιαστική διαδικασία του βιβλίου και παράλληλα μου χάρισαν ενδιαφέρουσες εικόνες αλλά και χρήσιμο υλικό πάνω στα ίδια τα έντυπα για την έρευνα μου. Μερικά παραδείγματα είναι το βιβλίο “Oh So Pretty: Punk in Print 1976-1980” που κυκλοφόρησε από το Phaidon Press και παρουσιάζει την συλλογή του Toby Mott, που περιέχει πλήθος εφήμερων από την πανκ σκηνή της Μεγάλης Βρετανίας. Επίσης, ένα ακόμη βιβλίο είναι το “No Sleep: NYC Nightlife Flyers 1988-1999” των DJ Stretch Armstrong και Evan Auerbach, που αποτελεί αναδεικνύει την τέχνη των φυλλαδίων από την Νέα Υόρκη εκείνης της εποχής.

1.3 Περιεχόμενα βιβλίου

Από το όνομα του βιβλίου “LIVE IN PRINT: Μουσικές υποκουλτούρες και έντυπη επικοινωνία”, είναι πολύ εύκολο να καταλάβει οποιοσδήποτε το θέμα του βιβλίου. Το περιεχόμενο και το σύνολο των κειμένων ξεκινάει με μία εισαγωγή και μια αναφορά στο τι είναι μια μουσική υποκουλτούρα, προκειμένου να προετοιμάσει τον αναγνώστη για το τι πρόκειται να ακολουθήσει. Στην συνέχεια, ακολουθούν οι τρεις βασικές ενότητες, αφιερωμένες σε μια υποκουλτούρα αντίστοιχα.

Αρχικά, στην πρώτη ενότητα μιλάω για την ψυχεδέλεια και την υποκουλτούρα των χίπις. Με λίγα λόγια, οι «χίπις» της ψυχεδέλειας προσπαθούσαν να οδηγηθούν σε μία πολιτιστική επανάσταση, όπου η ελευθερία έκφρασης και η αναγνώριση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα ήταν επιτέλους στο προσκήνιο. Εάν υποθέσουμε ότι η ψυχεδελική ροκ μουσική αποτελεί το soundtrack της επαναστατικής αυτής υποκουλτούρας, τότε οι ψυχεδελικές αφίσες παρείχαν το θέαμα της μεγάλης αυτής πολιτιστικής στιγμής. Τα έντυπα τους ξεχώριζαν λόγω των τολμηρών και ζωντανών χρωμάτων τους, τις μελιστάλαχτες και ποικιλόμορφες γραμμές τους, τις ποπ εικονογραφήσεις τους με σουρεαλιστικά στοιχεία και την παιχνιδιάρικη, προκλητική και συχνά αδιευκρίνιστη τυπογραφία τους και επικεντρώνονταν στην ελεύθερη έκφραση της ξεχωριστής αισθητικής ταυτότητας της ψυχεδελικής υποκουλτούρας.

Έπειτα, η δεύτερη ενότητα αφορά την πανκ υποκουλτούρα. Η ρητορική του πανκ είχε πάντα στο επίκεντρο την εργατική τάξη, όπου μέσα από το στυλ και την μουσική, οι στερημένοι και οικονομικά καταπιεσμένοι της κοινωνίας μπορούσαν να βρουν τη φωνή τους και να εκφραστούν με απόλυτη ελευθερία. Τα πανκ έντυπα δεν ακολουθούσαν τους καθιερωμένους και συχνά συντηρητικούς κανόνες της γραφιστικής και του σχεδιασμού, αλλά χαρακτηρίζονταν από ένα DIY πνεύμα χάους, αδεξιότητας και αντί – επαγγελματισμού με τους δικούς του οπτικούς «κανόνες», που συμβάδιζαν απόλυτα με την νέα, επαναστατική πολιτική φωνή των εκπροσώπων του.

Η τρίτη και τελευταία ενότητα είναι εκείνη του χιπ-χοπ. Το χιπ-χοπ εξελίχθηκε κατά τη δεκαετία του '70 ως μία πολυδιάστατη κουλτούρα και ένα απελευθερωτικό κίνημα, από πλήθος νέων που ζούσαν μέσα στην καταπίεση και την περιθωριοποίηση και αναζητούσαν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την κοινωνία και τον χώρο της πολιτικής. Μέσα από τα γκράφιτι, τα φυλλάδια και τα περιοδικά τα μέλη της hip-hop υποκουλτούρας κατάφεραν να ευδοκιμήσουν μέσα σε μια κοινωνία που τους εναντιωνόταν, μέσα από τη δημιουργία νέων δυνατοτήτων έκφρασης, μουσικής και δημιουργίας, καθώς ακόμη και μέσα από το αυξημένο αίσθημα ενότητας και αλληλεγγύης που διακατείχε συνολικά την κοινότητα.

Τέλος, το βιβλίο κλείνει με έναν μικρό επίλογο και την βιβλιογραφία στην οποία βασίζονται και όλα τα κείμενα που γεμίζουν αυτό το βιβλίο. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα κείμενα και η θεωρητική έρευνα είναι το ένα κομμάτι του βιβλίου και ότι υπάρχει και ένα δεύτερο, εκείνο των εικόνων από τα έντυπα. Οι εικόνες αυτές είναι

εξίσου σημαντικές όσο οι λεκτικές πληροφορίες και γι' αυτό τις βρίσκουμε σε πολλές σελίδες του βιβλίου. Ο ρόλος του είναι να δίνουν στον αναγνώστη χαρακτηριστικά παραδείγματα πάνω στα λεγόμενα των κειμένων και, επίσης, να αναδεικνύουν τον σχεδιασμό των ίδιων των εντύπων και της αισθητικής τους αξίας.

1.4 Επιλογή ονόματος

Η επιλογή του ονόματος έγινε σε μια προσπάθεια να καταφέρω να συμπεριλάβω μέσα σε μια φράση τις έννοιες της μουσικής και του εντύπου, καταλήγοντας εν τέλει στην φράση “live in print”, ως βάση. Κατέληξα σε αυτό επηρεασμένη από την φράση “live in concert”, που σημαίνει “ζωντανά σε συναυλία” και εμφανίζεται πολύ συχνά σε αφίσες και άλλα έντυπα που προωθούν κάποια μουσική εκδήλωση και συναυλία. Έτσι, αντί για “concert” έβαλα την λέξη “print”, παραπέμποντας στην έννοια των εντύπων. Φυσικά, θεώρησα ότι προκειμένου η ονομασία του βιβλίου να είναι πιο κατατοπιστική, χρειάζεται μια επιπλέον επεξήγηση. Έτσι, το τελικό όνομα του βιβλίου είναι “LIVE IN PRINT: Μουσικές υποκουλτούρες και έντυπη επικοινωνία”.

1.5 Επιλογή εκδοτικού οίκου

Όπως είναι λογικό, για την κυκλοφορία ενός βιβλίου χρειάζεται ένας εκδοτικός οίκος. Πάνω στα πλαίσια της πτυχιακής αυτής εργασίας και σε ένα απόλυτα υποθετικό πλαίσιο, επέλεξα ως εκδοτικό οίκο του βιβλίου “LIVE IN PRINT: Μουσικές υποκουλτούρες και έντυπη επικοινωνία” τις εκδόσεις Μεταίχμιο. Σύμφωνα και με την ιστοσελίδα της εταιρείας (www.metaixmio.gr), οι εκδόσεις Μεταίχμιο είναι ένας πολυσυλλεκτικός εκδοτικός οίκος που εκδίδει ένα ευρύ φάσμα βιβλίων, ικανοποιώντας τις διαφορετικές και ποικίλες προτιμήσεις των αναγνωστών κάθε ηλικίας. Έχοντας κερδίσει την απαραίτητη σιγουριά και αυτοπεποίθηση για τις επιλογές του, καθώς και την ανταπόκριση και αναγνώριση του κοινού, με βιβλιοπαραγωγή που ξεπερνά τα 300 βιβλία ετησίως, κατέχει μία από τις πρώτες θέσεις μεταξύ των εκδοτικών οίκων της ελληνικής αγοράς. Μέσα στις πολλές κατηγορίες που υπάρχουν στον κατάλογο του, υπάρχει και εκείνη της Τέχνης και του Πολιτισμού, μια κατηγορία που θεωρώ ότι καλύπτει απόλυτα τη θεματολογία του βιβλίου που σχεδίασα.

Η επιλογή του εκδοτικού οίκου ήταν ένα σημαντικό μέρος της διαδικασίας τόσο γιατί αποτελεί ένα βασικό κομμάτι της ύπαρξης οποιουδήποτε βιβλίου, αλλά και διότι το λογότυπο και οι πληροφορίες των εκδόσεων πρέπει να αναγράφονται στο βιβλίο και στις σχετικές υπόλοιπες προωθητικές ενέργειες που σχεδιάστηκαν ως συνοδευτικά στοιχεία.

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Κεφάλαιο 2: Σχεδιαστική διαδικασία του βιβλίου

2.1 Διαστάσεις, χρώμα και γραμματοσειρές

Εφόσον αναφερθήκαμε αναλυτικά στην σύλληψη της ιδέα και στα θεωρητικά περιεχόμενα του βιβλίου που σχεδιάστηκε στα πλαίσια της πτυχιακής αυτής εργασίας, είναι εξίσου σημαντικό να σταθούμε και στον τρόπο που σχεδιάστηκε το ίδιο το βιβλίο. Πρόκειται για ένα βιβλίο, το οποίο έχει τετράγωνο σχήμα, συγκεκριμένα με 52 σελίδες που έχουν διάσταση 20 x 20 εκατοστά.

Η χρωματική παλέτα που αποφάσισα να ακολουθήσω σε ολόκληρο το βιβλίο αποτελείται από το λευκό, ένα μπλε χρώμα και ένα πολύ σκούρο γκρι. Τα χρώματα αυτά εναλλάσσονται στις σελίδες ολόκληρου του βιβλίου και τα συναντάμε άλλοτε ως το φόντο μιας σελίδας και άλλοτε ως το χρώμα του κειμένου, ανάλογα με τους συνδυασμούς που επέλεξα για κάθε μέρος του βιβλίου. Για παράδειγμα τα περιεχόμενα του βιβλίου αποτελούν ένα λευκό κείμενο πάνω στο σκούρο γκρι φόντο, τα διαχωριστικά των ενότητων έχουν μπλε φόντο με λευκά γράμματα, ενώ οι περισσότερες σελίδες στις οποίες αναπτύσσεται μεγάλο κείμενο, έχουν κλασικό λευκό φόντο με μαύρο κείμενο, ή και κάποιες φορές μπλε παραπομπές, σχόλια και λεζάντες.

Ποιο συγκεκριμένα, το λευκό χρώμα που χρησιμοποιώ είναι ένα απόλυτα καθαρό λευκό με κωδικό #ffffff, το μπλε έχει κωδικό #3e5aa8 και αποτελείται από C=85, M=72, Y=0, K=0, ενώ το συγκεκριμένο σκούρο γκρι χρώμα έχει κωδικό #151415 και αποτελείται από C=73, M=68, Y=65, K=81. Επέλεξα να χρησιμοποιήσω το σκούρο γκρι αυτό χρώμα αντί για καθαρό μαύρο κυρίως διότι είναι χρώμα, που υπάρχει πολύ συχνά σε μεγάλες επιφάνειες μέσα στο βιβλίο και δεν ήθελα να είναι υπερβολικά σκούρο και έντονο. Η επιλογή του μπλε βασίζεται στο ότι, κατά την άποψη μου, συνδυάζεται πολύ καλά με αυτό το σκούρο γκρι χρώμα και προσφέρει ένα ενδιαφέρον, που δεν θα υπήρχε αν έμενα σε μια ασπρόμαυρη παλέτα. Επίσης, δεν ήθελα να συμπεριλάβω περισσότερα χρώματα επειδή μέσα στο βιβλίο υπάρχουν πάρα πολλές εικόνες από έντυπα και ήθελα να μην δημιουργήσω ένα χάος χρωμάτων που θα τραβέει την προσοχή από τα ίδια τα έντυπα, τα οποία προσπαθώ να αναδειξω. Έτσι, το μπλέ αυτό, ειδικά επειδή δεν είναι υπερβολικά έντονο και φωτεινό, λειτουργεί ως ένα συνοδευτικό χρώμα και δεν αποτελεί το επίκεντρο της προσοχής.

Συνεχίζοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στις γραμματοσειρές που έχω χρησιμοποιήσει για ολόκληρο το βιβλίο. Οι γραμματοσειρές αυτές είναι δύο, η Commisioner και η Roboto Slab, οι οποίες παρέχονται δωρεάν από το Google Fonts. Είναι δυσο πολύ διαφορετικές γραμματοσειρές που ικανοποιούν διαφορετικές ανάγκες του σχεδιασμού. Η Commisioner είναι μια sans-serif, humanistic γραμματοσειρά με χαμηλό contrast, που προσφέρεται σε πολλά πάχη και μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πολλούς τρόπους λόγω των πολλών αυτών παχών. Στην δική μου περίπτωση, χρησιμοποιείται κυρίως για τους τίτλους όπου αυτοί χρειάζονται, τόσο στο εξώφυλλο όσο και σε όλες τις εσωτερικές σελίδες. Οι τίτλοι είναι γραμμένοι με τα πάχη ExtraBold και Black, με μέγεθος 20p. Η δεύτερη γραμματοσειρά, που ανέφερα ήδη, είναι η Roboto Slab. Προσφέρεται και αυτοί σε πολλά διαφορετικά πάχη, επιτρέποντας και σε μένα να χρησιμοποιήσω διάφορα από αυτά για τον σχεδιασμό της εργασίας. Χαρακτηριστικά, τα κυρίως κείμενα, που υπάρχουν στο βιβλίο, είναι σε πάχος Light και μέγεθος 8,5p.

Για τους τίτλους και τα κυρίως κείμενα μου προτίμησα να μην χρησιμοποιήσω την ίδια γραμματοσειρά απλά σε διαφορετικά βάρη, προκειμένου να αποφύγω ένα μονότονο αποτέλεσμα. Έτσι, επέλεξα δυο γραμματοσειρές με διαφορετικά χαρακτηριστικά, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση αλλά παράλληλα καταλήγουν να συνυπάρχουν αρμονικά προσφέροντας και μια παραπάνω ποικιλία στην τυπογραφία.

Commisioner

Roboto Slab

2.2 Εικόνες

Ένα πολύ μεγάλο και σημαντικό κομμάτι του βιβλίου είναι οι εικόνες που εμφανίζονται. Προφανώς, ολόκληρο το βιβλίο βασίζεται σε έντυπα, αφίσες, φυλλάδια και περιοδικά και προκειμένου να βρεθούν οι κατάλληλες εικόνες από αυτά τα έντυπα, προηγήθηκε μεγάλη έρευνα στο διαδίκτυο σε συλλογές μουσείων, γκαλερί και πανεπιστημίων, όπως για παράδειγμα η συλλογή Cornell, προσωπικές συλλογές, άρθρα, περιοδικά και οπουδήποτε μπορούσα να βρω πραγματικά και αυθεντικά έντυπα. Οι εικόνες αυτές υπάρχουν σε όλες σχεδόν τις σελίδες, σε πολλά διαφορετικά μεγέθη και με διαφορετική σύνθεση. Όπως φαίνεται στις παρακάτω εικόνες, άλλοτε υπάρχουν μαζί με κείμενο και λευκό φόντο, άλλοτε μόνες τους (μία ή πολλές κάθε φορά) σε κενή σελίδα με μπλε ή γκρι σκούρο φόντο, και άλλοτε πάνω σε μια φωτογραφία που λειτουργεί ως φόντο.

Στην τελευταία περίπτωση, όλες οι φωτογραφίες έχουν δεχτεί της ίδια επεξεργασία στο Adobe Photoshop. Πιο αναλυτικά, τους έχει τοποθετηθεί gradient map, blur και noise, προκειμένου όλες οι φωτογραφίες να έχουν τον ίδιο χαρακτήρα, ανεξάρτητα από το τι απεικονίζουν, πότε, πώς και από ποιόν τραβήχτηκαν. Επίσης, όπως είπα και προηγουμένως οι φωτογραφίες αυτές λειτουργούν ως φόντο και αυτός είναι και ο λόγος που έχω χρησιμοποιήσει και το blur effect, σε μικρό ποσοστό, ώστε να χάνεται ένα μέρος της πληροφορίας και να μην υπάρχει μπέρδεμα με τη βασική εικόνα του αντίστοιχου έντυπου που έχει τοποθετηθεί από πάνω και αποτελεί το επίκεντρο της σελίδας.

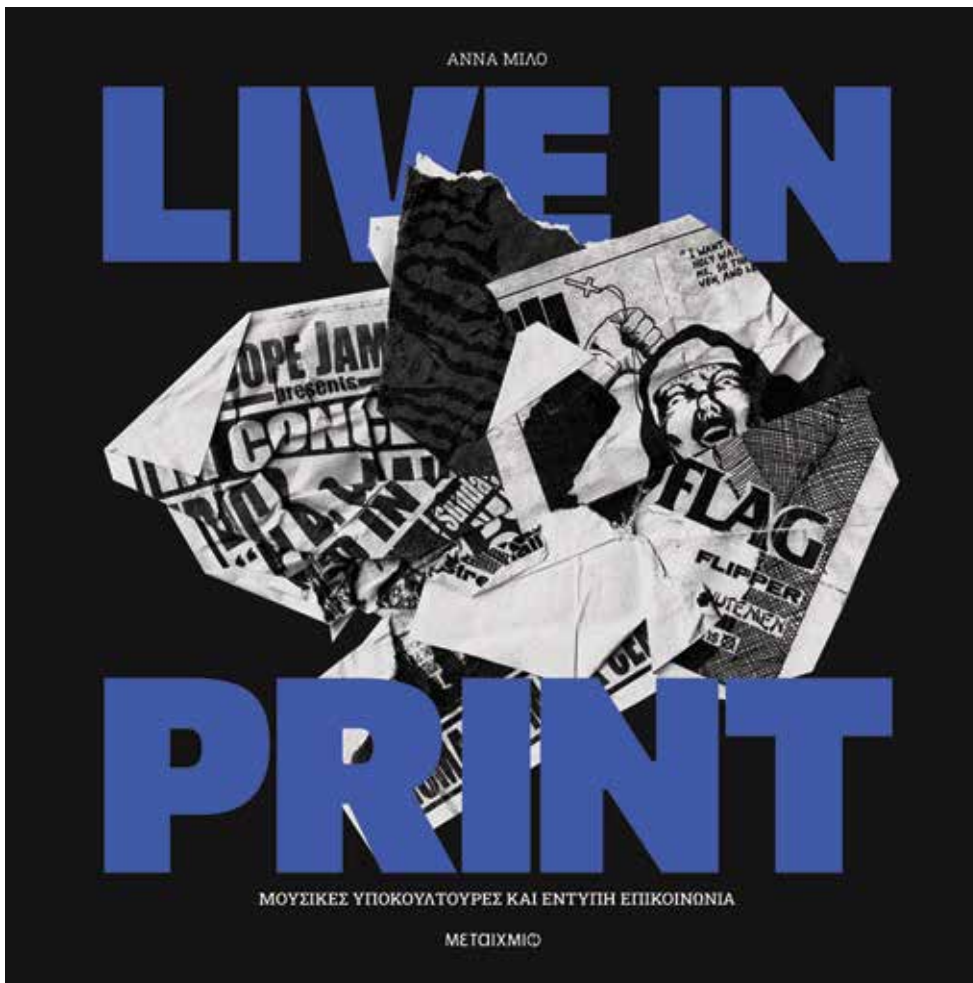
Πέρα από αυτές τις εικόνες που αναφέρθηκαν, εμφανίζονται στο βιβλίο και ένα άλλο είδος εικόνων, όπως ακριβώς υπάρχουν και στο εξώφυλλο. Πρόκειται για τσαλακωμένα και σχεδόν “κατεστραμμένα” έντυπα. Οι εικόνες αυτές, λοιπόν, είναι μια μικρή “χειροτεχνία” που έκανα για να προσθέσω περισσότερο χαρακτήρα και ενδιαφέρον στο βιβλίο. Πιο αναλυτικά, κατά την έρευνα μου, όπου προσπαθούσα να βρω ενδιαφέροντα έντυπα που σχετίζονταν με την ψυχεδέλεια, το πανκ και το χιπ-χοπ, διάλεξα ορισμένα από αυτά τα έντυπα και τα εκτύπωσα σε ένα φωτοτυπείο στο κέντρο της Αθήνας, το οποίο απασχολούταν κυρίως με απλά και φθηνά αντίγραφα και, ως αποτέλεσμα, εκτυπώσεις κακής ποιότητας. Η επιλογή αυτή ήταν εσκεμμένη γιατί ήθελα όντως οι εκτυπώσεις αυτές να μην είναι τέλειες και ο λόγος είναι ότι θέλησα κατά κάποιον τρόπο να μιμηθώ την κακή και φθηνή εκτύπωση που θα

έκανε ένας καλλιτέχνης ή ένα συγκρότημα της δεκαετίας του '80 με μικρό budget, σε μία προσπάθεια να ενημερώσει με κάποιο φυλλάδιο τον κόσμο για τη συναυλία του. Στη συνέχεια, αφού εκτύπωσα τα έντυπα που είχα επιλέξει, τα έκοψα και προσπάθησα να τα τσαλακώσω δίνοντάς τους ένα distressed χαρακτήρα, τα οποία έπειτα σκάναρα στην τσαλακωμένη τους μορφή. Όλο αυτό έγινε με την ιδέα ότι θα είχα ως αποτέλεσμα ένα πλήθος τσαλακωμένων φυλλαδίων, αφισών και εξώφυλλων περιοδικών με σκοπό να μιμηθώ το πώς θα έδειχναν σήμερα, μετά από τόσα χρόνια αυτά τα έντυπα, περνώντας από χέρι σε χέρι και από τσέπη σε τσέπη. Έτσι, αφού τα σκάναρα, αφαίρεσα το φόντο τους με τη χρήση του Photoshop και μπορούσα πλέον να τα τοποθετήσω σε διάφορες σελίδες του βιβλίου και συγκεκριμένα στο εξώφυλλο, στην εισαγωγή, στον επίλογο και στα διαχωριστικά των ενότητων. Ο λόγος που επέλεξα να το κάνω αυτό είναι ότι ήθελα να παρουσιάσω αυτά τα έντυπα με έναν ακόμη τρόπο, χαρίζοντας μια επιπλέον υφή στις σελίδες μου και αποφεύγοντας ένα μονοτονικό αποτέλεσμα.

2.3 Εξώφυλλο

Το εξώφυλλο είναι ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία ολόκληρου του βιβλίου, γιατί δημιουργεί την πρώτη εντύπωση για το βιβλίο. Ο αναγνώστης μπορεί κοιτώντας απλά το εξώφυλλο να καταλάβει αν τον ενδιαφέρει ή όχι και να σχηματίσει την δική του άποψη για το αν θα το διαβάσει ή όχι. Γι' αυτόν τον λόγο, το εξώφυλλο πρέπει να προσκαλεί τον αναγνώστη να το επιλέξει, δίνοντάς του μια κατατοπιστική κατεύθυνση σχετικά με το τι να περιμένει όταν θα το ανοίξει. Αυτός ήταν και ο στόχος μου κατά τον σχεδιασμό του. Πιο συγκεκριμένα, το εξώφυλλο για το “LIVE IN PRINT” χρησιμοποιεί και αυτό την χρωματική παλέτα και τις γραμματοσειρές που ανέφερα προηγουμένως. Είναι χτισμένο σε γκρι σκούρο φόντο, ο μεγάλος τίτλος “LIVE IN PRINT” είναι γραμμένος με μπλε χρώμα και σε μεγάλο μέγεθος, τραβώντας την προσοχή. Ενδιάμεσα στον μεγάλο αυτό τίτλο υπάρχει μια σύνθεση από τρία τσαλακωμένα έντυπα, ένα για κάθε μια από τις υποκοιτούρες που υπάρχουν στο εσωτερικό του βιβλίου (ψυχεδέλεια, πανκ, χιπ-χοπ). Επίσης, με μικρά και λευκά γράμματα αναφέρεται και η συνέχεια του ονόματος του βιβλίου “Μουσικές υποκοιτούρες και έντυπη επικοινωνία”, καθώς επίσης και το όνομα μου ως σχεδιάστρια του βιβλίου αλλά και το λογότυπο των εκδόσεων. Γενικά, το εξώφυλλο αυτό περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που χρειάζεται ο αναγνώστης και λόγω της χρωματικής παλέτας αλλά και των τσαλακωμένων εντύπων, προετοιμάζεται για την αισθητική και το είδος περιεχομένου που θα ακολουθήσει στο εσωτερικό. Δεν υπάρχουν φλυαρίες στο σχεδιασμό του εξωφύλλου, αλλά με έναν απλό και καθαρό τρόπο προσπάθησα να σχεδιάσω μια ελκυστική και ενδιαφέρουσα πρώτη εικόνα, που αντιπροσωπεύει ολόκληρο το βιβλίο.

2.4 Βασική δομή σελίδων

Το πιο σημαντικό κομμάτι κατά τη διαδικασία του σχεδιασμού του βιβλίου “LIVE IN PRINT: Μουσικές υποκουλτούρες και έντυπη επικοινωνία” ήταν η δομή των σελίδων, συγκεκριμένα όσων περιήχαν μεγάλο, σχετικά, κείμενο. Από όταν ξεκίνησα να ασχολούμαι με αυτήν την πτυχιακή εργασία, έκανα πολλές διαφορετικές δοκιμές στις σελίδες αυτές. Μονόστηλα ή δύστυχα κείμενα, διαφορετικές στοιχησεις, διαφορετικός αριθμός στηλών στο πλέγμα, μεγάλοι ή μικροί τίτλοι, διαφορετικές τοποθετήσεις όλων των τυπογραφικών στοιχείων μέσα στη κενή σελίδα, και άλλες πάρα πολλές επιλογές. Μετά από όλους αυτούς τους πειραματισμούς, κατέληξα στην παρακάτω λογική για κάθε σελίδα που περιέχει κείμενο.

Όπως βλέπουμε στην παραπάνω εικόνα από μια σελίδα του βιβλίου, το φόντο είναι λευκό. Πάνω αριστερά έχουμε τον τίτλο με γκρι σκούρο χρώμα, σε Commisioner γραμματοσειρά, ExtraBold βάρος και μέγεθος 20p. Στο ίδιο ύψος στην δεξιά απέναντι πλευρά υπάρχει ο αριθμός της υποενοτήτας, αλλά γραμμένη με Roboto Slob γραμματοσειρά και μπλε χρώμα. Σαν μια μικρή λεπτομέρεια, η τελεία μέσα στον αριθμό των υποενοτήτων έχει γκρι σκούρο χρώμα, κάνοντας μια μικρή αναφορά στο χρώμα των υπόλοιπων γραμμάτων. Αυτά τα δυο στοιχεία, ο τίτλος και ο αριθμός, ενώνονται με μια πολύ λεπτή γραμμή, η οποία υπάρχει εκεί για να δικαιολογεί το τόσο μεγάλο κενό ανάμεσα τους. Λίγο πιο χαμηλά, στα αριστερά της σελίδας έχουμε το κείμενο. Το κείμενο ξεκινάει πάντα από το ίδιο σημείο, είναι σε δύο στήλες, με γκρι σκούρο χρώμα, σε Roboto Slab Light και μέγεθος 8,5p. Στο ίδιο ύψος, όποτε χρειάζεται, υπάρχει στα δεξιά με πιο μικρή στήλη που περιέχει σχόλια, παραπομπές, λεζάντες. Το κείμενο αυτό επειδή είναι δευτερεύον είναι μικρότερο, με μέγεθος 6,5p. Το χρώμα του κειμένου είναι μπλε όμως η λέξη που αποτελεί την αναφορά που έχει μέσα το κείμενο, είναι γραμμένη με γκρι σκούρο χρώμα και, αντίστοιχα η ίδια λέξη μέσα στο κείμενο έχει μπλε χρώμα. Με αυτόν τον τρόπο υπάρχει μια σύνδεση στα δύο κείμενα και ταυτόχρονα προσθέτω ένα επιπλέον ενδιαφέρον στη σύνθεση της σελίδας. Επίσης, στο ίδιο ύψος με τα κείμενα, έχω επιλέξει να υπάρχει

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

LIVE IN

PRINT

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

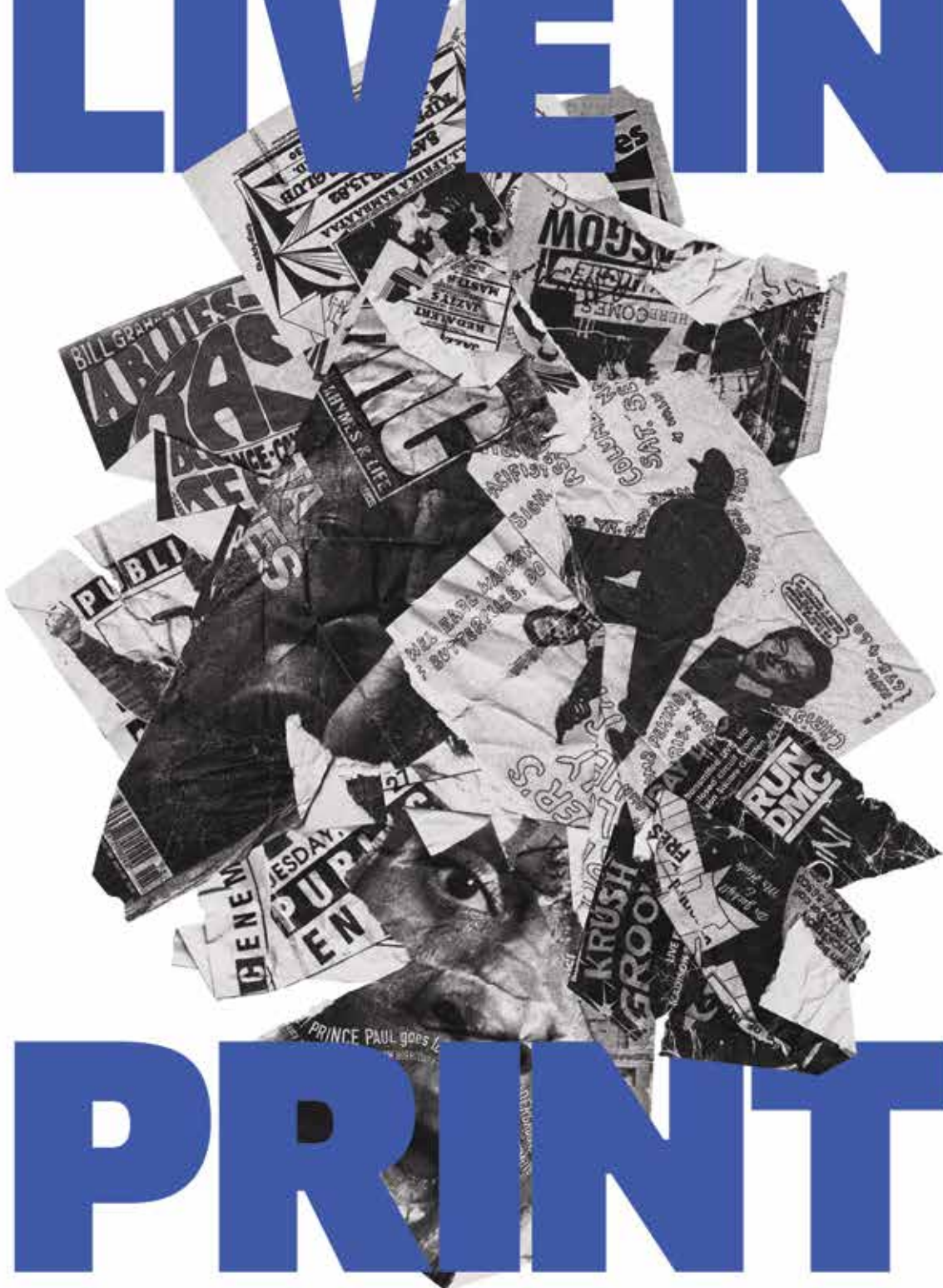
Ιπποκράτους 118, Τ.Κ.11472 Αθήνα

www.metaixmio.gr

Τηλ: +30 211 3003500

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

LIVE IN

PRINT

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

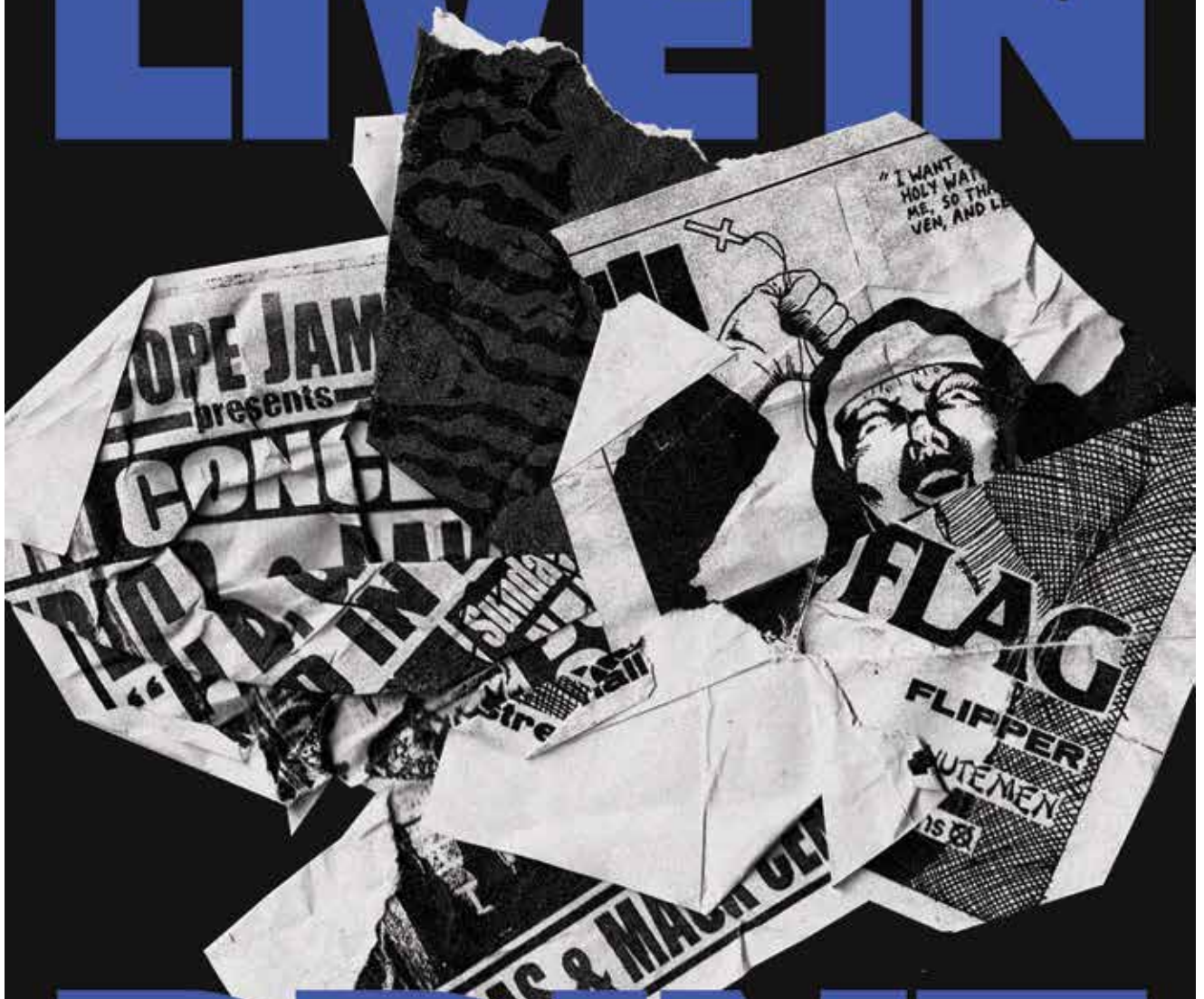
Ιπποκράτους 118, Τ.Κ.11472 Αθήνα

www.metaixmio.gr

Τηλ: +30 211 3003500

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

LIVE IN

PRINT

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σχεδιασμός: Άννα Μίλο
Επιβλέπων: Ευ. Χατζηθεοδωρου

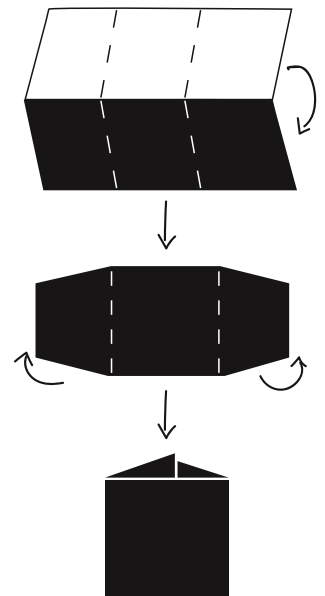
Πέμπτη 12 Οκτωβρίου, 12:30
Αίθουσα Κ8 106

3.2 Πολύπτυχο έντυπο A3

Το έντυπο αυτό έχει μέγεθος A3, όταν είναι ανοιχτό. Έχει χρήσιμες πληροφορίες για το περιεχόμενο του βιβλίου, με κάποια περιληπτικά κείμενα για το θέμα του βιβλίου. Και πάλι παίζω με την ίδια χρωματική παλέτα, εναλλάσσοντας τα φόντα και τα χρώματα των κειμένων και, φυσικά, έχω χρησιμοποιήσει τα τσαλακωμένα έντυπα που υπάρχουν και μέσα στο βιβλίο. Στο πίσω μέρος υπάρχει μια πολύ απλή αφίσα. Το έντυπο αυτό είναι, ουσιαστικά, ένα μικρό διαφημιστικό έντυπο, που θα μπορούσε να υπάρχει σε βιβλιοπωλεία και άλλα μαγαζιά, και προσφέρει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που χρειάζεται κάποιος για να του τραβήξουμε την προσοχή και να τον παροτρύνουμε να διαβάσει το βιβλίο.

A' Όψη

B' Όψη

3.3 Μονόφυλλο 21x10

Το μονόφυλλο αυτό έντυπο έχει μέγεθος 21x10 και είναι ουσιαστικά μια πολύ πιο απλή, και χαμηλού κόστους, εκδοχή του προηγούμενου έντυπου. Περιέχει λίγες αλλά αρκετές πληροφορίες για το βιβλίο και της εκδόσεις και ο σχεδιασμός του είναι βασισμένος σε όλα τα υπόλοιπα σχεδιαστικά στοιχεία του βιβλίου.

A' Όψη

B' Όψη

3.4 Σελιδοδείκτες

Μία τελευταία προωθητική ενέργεια είναι ο σχεδιασμός σελιδοδεικτών. Πρόκειται για πολύ απλές σχεδιαστικές εφαρμογές, όπου έχω πάρει στοιχεία από το βιβλίο και τις υπόλοιπες εφαρμογές και τις έχω βάλει στην μπροστά όψη ενός μικρού σελιδοδείκτη. Η πίσω όψη έχει γκρι σκούρο χρώμα και περιέχει κάποιες πληροφορίες για τις εκδόσεις.

A' Όψη (1)

A' Όψη (2)

B' Όψη

Κεφάλαιο 4: Mockups

Βιβλιογραφία

Stephen Poon. (2016) Love, Peace and Psychedelia: the role of symbols in the Sixties Counterculture. [Online] Available from: https://www.researchgate.net/publication/305044338_Love_Peace_and_Psychedelia_the_Role_of_Symbols_in_the_Sixties_Counterculture [Accessed 25th May 2023].

Titus O'Brien. (2020) Dreams Unreal: The Genesis of the Psychedelic Rock Poster. [Online] New Mexico, University of New Mexico Press. Available from: https://books.google.gr/books?hl=el&lr=&id=QirxDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP9&dq=psychedelic+music+poster+design+history&ots=o_OITIUe5e&sig=QvUtYRtFFD4WTVyK1JhPdZYxOJw&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false [Accessed 25th May 2023].

Juliana F. Duque. (2019) Space in time: The influence of Aubrey Beardsley on psychedelic design. [Online] Available from: <https://revistas.uniandes.edu.co/index.php/hart/article/view/3521/2640> [Accessed 25th May 2023].

Scott B. Montgomery. (2020) Pioneers of psychedelic art: an appreciation of Bonnie MacLean and Wes Wilson [Online] Available from: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17541328.2020.1752075> [Accessed 25th May 2023].

AnnMarie Brennan. (2017) An architecture for the Mind: OZ Magazine and the Technologies of the counterculture [Online] Available from: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17547075.2017.1368828> [Accessed 25th May 2023].

Paul Fryer. (2008) Punk and the new wave of British rock: Working class heroes and art school attitudes [Online] Available from: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/03007768608591255> [Accessed 25th May 2023].

Teal Triggs. (2006) Scissors and Glue: Punk Fanzines and the Creation of a DIY Aesthetic. *Journal of Design History*. [Online] 18 (1), 69-83. Available from: <https://academic.oup.com/jdh/article-abstract/19/1/69/402395?redirectedFrom=full-text> [Accessed 25th May 2023].

David A. Ensminger. (2011) Visual Vitriol: The Street Art and Subcultures of the Punk and Hardcore Generation. [Online] USA. University Press of Mississippi. Available from: https://www.google.gr/books/edition/Visual_Vitriol/00OyjRx-vF8C?hl=el&gbpv=0 [Accessed 25th May 2023].

Vicki Maguire. (n.d.) Shamanarchy in the UK: The life and work of Jamie MacGregor Reid. [Online] Available from: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=a02d3d08cca4c14e5edc955c8949ea2086b0e2e6> [Accessed 25th May 2023].

James E. Brunson III. (2011) Showing, seeing: Hip-Hop, Visual Culture, and the Show-and-Tell Performance. *Black History Bulletin*. [Online] 74 (1), 6-12. Available from: <https://www.jstor.org/stable/24759729> [Accessed 25th May 2023].

Emmett George Price. (2006) Hip Hop Culture. [Online]

Santa Barbara. ABC-CLIO. Available from: https://books.google.gr/books?id=Q-84TiHcqDqcC&dq=hip+hop+culture&lr=&hl=el&source=gbs_navlinks_s [Accessed 25th May 2023].

Gregory J. Snyder. (2006) Graffiti media and the perpetuation of an illegal subculture. *Crime, Media, Culture*. [Online] 2 (1), 93-101. Available from: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1741659006061716> [Accessed 25th May 2023].